

Identificació de l'expedient

Resolució d'arxivament de la informació prèvia núm. IP 465/2022, referent a l'Ajuntament de Barcelona.

Antecedents

1. En data 15/12/2022, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una denúncia contra el l'Ajuntament de Barcelona, amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

En concret, la persona denunciant exposava que, a través del web del Consorci d'Administració Oberta de Catalunya, va constatar que des de l'Ajuntament de Barcelona s'havia accedit en dues ocasions a les seves dades personals de "la DGT Registre de Vehicles". En relació amb aquests fets, indicava que en data 07/09/2022 va demanar explicacions a l'entitat denunciada, la qual va justificar els dos accessos esmentats. Respecte de les justificacions aportades, assenyalava el següent:

"1. El primer acceso de 3 de noviembre de 2021 lo justifican 'por las molestias en relación a unas obras que estaba realizando el interesado y una patrulla [...] atendió al requerimiento y se consultaron las bases de datos para poder comunicar al Sr. [...] por negarse a identificar [...]'. Pues bien, resulta que el ayuntamiento estimó tras recurso por mi parte y ante prueba irrefutable (el agente falsificó la denuncia en línea, mientras que yo cantaba con el papel rosa original y manuscrito de la misma), aunque no emprendió acción alguna (ni investigó al agente ni mucho menos lo puso en conocimiento de fiscalía por la presunta comisión del delito de falsedad documental en doc público y prevaricación).

2. El segundo acceso de 2 de abril de 2022 lo justifican en "se volvieron a consultar las bases de datos con motivo de un posible escape de gas en el domicilio del Sr. [...], consulta necesaria para poder confeccionar el informe policial". Al respecto, el inmueble al que se refieren (...) ni siquiera era mi domicilio en abril de 2022, y lo que es más grave es que el inmueble sólo cuenta con suministro de electricidad y agua. No tiene ni jamás ha tenido subsuministro de gas. Adicionalmente, la "consulta" fue a raíz de una llamada de una vecina a la guardia urbana reportando unos hechos falsos en un contexto de mobbing inmobiliario que fue denunciado por mi parte con anterioridad así como un delito de lesiones por parte de una vecina. En cuanto al "Informe policial", no tengo noticia del mismo, ni tampoco consta en mi sede electrónica del ayuntamiento. Evidentemente porque el acceso a mis datos no tenía base legal alguna."

En darrer terme, la persona denunciant indica que, si bé l'accés s'efectua al registre de vehicles de la DT, mai ha tingut vehicle propi.

La persona denunciant aportava documentació diversa relativa als fets denunciats. D'entre la informació aportada, destaca la resolució del primer/a tinent d'Alcaldia, de data 13/07/2022, d'estimació del recurs interposat pel denunciant, pel qual s'anul·la la sanció que se li havia imposat en data 03/11/2021, amb motiu d'una presumpta negativa a identificar-se davant d'agent policial.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 465/2022), d'acord amb el que preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.
3. En aquesta fase d'informació, en data 21/03/2024 es va requerir l'entitat denunciada perquè, entre d'altres qüestions, informés sobre el motiu pel qual des de l'Ajuntament de Barcelona es va consultar la base de dades de la Direcció General de Trànsit (DGT) – Registre de vehicles, i es va accedir a les dades de la persona denunciant.
4. En data 09/04/2024, l'Ajuntament de Barcelona va respondre el requeriment amb un escrit en què exposava el següent (la negreta és de l'Autoritat):
 - Que, el dia 03/11/2021, com a conseqüència de la recepció d'unes queixes veïnals respecte d'un immoble determinat, "es va comissionar una dotació de La Guardia Urbana. Personada la dotació, va poder apreciar l'efectiva execució de les obres i una dimensió de les mateixes de suficient i clara naturalesa per presumir l'execució sense llicència municipal, fets davant els quals als efectes d'elaborar l'acta administrativa **es va requerir la identificació de la persona a l'immoble** present i els extrems de les obres executades (...)."
 - Que, per tal de verificar la identitat de la persona implicada en els fets, i seguint la pràctica menys restrictiva dels seus drets, per evitar la retenció cap a les dependències policials es va "**procedir a girar una consulta de les dades de la persona**". Respecte d'aquesta actuació, es considera que l'agent en qüestió va actuar de manera proporcionada i congruent des del triple punt de vista en què: "a) evitava la conducció a les dependències policials de la persona per la verificació de la identitat manifestada, b) permetia una constatació del presumpte autor d'una infracció urbanística de caràcter greu per obres il·legals i per la negativa reiterada a identificar-se, c) i sobretot, prioritzava, evitar un risc evident d'haver d'exercir una compulsió a la persona que exterioritzava una manca de col·laboració absoluta a la intervenció."
 - Que, "en aquest ordre de les coses i en el context de les circumstàncies expressades, cal assenyalar que la justificació a l'accés a bases de dades d'altres administracions públiques, ve emprada per la Llei orgànica 4/2015 de 30 de març de protecció de seguretat ciutadana (LOPSC)."
 - Que, en relació amb l'accés de data 02/04/2022, l'Ajuntament argumenta que aquell dia també va caldre que una dotació es presentés en un immoble determinat i consultés les dades de la part denunciant, que era present a l'interior de l'immoble esmentat.
 - Que, en relació amb la resolució del recurs que aporta la persona denunciant, per la qual s'anul·la la sanció que se li va imposar per manca d'identificació davant d'agent policial, l'Ajuntament assenyala el següent: "hem d'informar en aquesta fase procedimental que el procediment sancionador competència d'aquesta Àrea per infracció de la LOPSC i que esmenta la persona es va deixar sense efecte no per cap

presumpció d'actuació irregular de la dotació que resta als informes extensament aclarida o per cap raó material de fons, sinó per motius merament formals (...).”

5. En data 19/06/2024, també en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, l'Àrea d'Inspecció de l'Autoritat va requerir l'Ajuntament perquè, entre d'altres qüestions, indiqués els motius pels quals va consultar el Registre de vehicles de la DGT i perquè exposés qualsevol circumstància que considerés rellevant a l'efecte d'esclarir els fets.
6. En data 10/07/2024, l'Ajuntament de Barcelona va respondre el requeriment amb un escrit en què manifestava el següent:
 - Que “la queixa del ciutadà, sols indica que l'Ajuntament com institució, va llançar o requerir una consulta a les dades d'un ciutadà que va replicar en el registre de vehicles; però aquesta queixa no acredita cap accés efectiu a elles o que de la consulta s'obtingués cap dada.”
 - Que, de la informació que obra a l'expedient d'informació intern, “consta una actuació en els informes municipals compatible amb la consulta al registre indicada i que té conseqüència i raó de la prestació dels serveis de seguretat ciutadana per la policia de la Guàrdia Urbana. En concret aquesta actuació – susceptible de protagonitzar-se per qualsevol cos de seguretat pública que en el moment de distribuir el servei de la queixa rebuda pogués haver esta en major proximitat al lloc d'alerta – com ho són els MMEE – al cas present es compatible amb el llançament de la consulta a la base de dades conseqüència del fet que la Guàrdia Urbana va rebre denúncies de veïns d'un immoble sobre la situació i olors que es desprenien d'un pis de la ciutat, i que resultat d'elles es va verificar la presència d'un ciutadà en l'interior de l'immoble origen de la queixa que presentava evidents condicions d'insalubritat, i que va resultar presumptament responsable d'una infracció administrativa urbanística, i de l'ordenança de convivència ciutadana.”
 - Que, “com consta als documents obrants en els expedients administratius,
 - a) el ciutadà subjecte de la queixa a l'Autoritat i present a l'immoble objecte de la inspecció referida abans, va negar-se a la seva identificació de forma reiterada i airada, motiu pel qual se'l va informar que estava ja incurs en una infracció a la Llei 4/2015 de seguretat ciutadana.
 - b) que quan els agents van obtenir una manifestació disciplent de les dades del ciutadà de forma verbal no mostrant en cap moment document algú, es va procedir mitjançant les aplicacions de consulta que la patrulla tenia de dotació i amb la finalitat de identificar amb la certesa i fiança suficient l'autor de les infraccions i responsable de l'immoble a efectes d'evitar una conducció del ciutadà a dependències policials.”
 - Que, “en aquest ordre i en el context de circumstàncies expressades, cal assenyalar que els motius de l'accés a bases de dades d'altres administracions públiques, ve emparat per la Llei 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana (LOPSC).
 - Que “les actuacions manifestades dels serveis policials que varen tenir com resultat actuacions municipals de diferent naturalesa, són 'compatibles' amb l'accés de l'Ajuntament a la base de dades indicada, tot i que com s'ha expressat a l'inici, no determinen per se cap contesta del registre a dada personal efectiva. L'accés a aquest Registre de vehicles, en tot cas, de verificar-se l'efectiva obtenció de dada personal, la

considerem:

a) Necessària i emparada en el compliment d'una tasca realitzada en interès públic o en l'exercici de deures públics conferits als responsables, en els terminis previstos a l'article 8 de la Llei orgànica 3/2018, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, i a l'article 6.1.e de l'RGPD. b) Congruent amb els interessos en lloc. c) Proporcionada a fi d'evitar la privació de llibertat del ciutadà (...)."

- En darrer terme, l'Ajuntament exposa que si no es considerés "ajustat a dret llançar una consulta a bases de dades que poden propiciar la identificació fiable" el resultat podria ser la conducció de la persona a dependències policials.

Fonaments de dret

1. D'acord amb el que preveuen els articles 90.1 de l'LPAC i 2 del Decret 278/1993, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. A partir del relat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats objecte d'aquesta resolució d'arxivament. En concret, l'eventual il·licitud dels accessos de l'Ajuntament de Barcelona a una base de dades de la Direcció General de Trànsit, en dates 03/11/2021 i 02/04/2022.

En resposta als requeriments d'informació d'aquesta Autoritat, l'Ajuntament de Barcelona ha defensat la licitud dels accessos denunciats per part dels agents de la policia municipal, que van intervenir en dues actuacions policials els dies 03/11/2021 i 02/04/2022. Respecte d'aquestes intervencions, l'entitat defensa que, en aquelles dates, va caldre verificar la identitat de la persona aquí denunciant.

Així mateix, l'Ajuntament ha reconegut que en data 13/07/2022 es va resoldre estimar un recurs interposat per la persona aquí denunciant, i anul·lar la sanció que se li va imposar en data 03/11/2021 per "negar-se a identificar a requeriment autoritat/agent". Tanmateix, respecte d'aquesta resolució ha argumentat que es va estimar el recurs a causa de defectes "formals".

Sigui com sigui, no és competència d'aquesta Autoritat valorar o revisar la imposició de sancions administratives a la ciutadania per presumptes faltes referides a la negativa d'identificació a requeriment d'un agent policial. Aquí el que s'analitza és si els agents policials estan facultats per consultar bases de dades d'altres administracions, en l'exercici de les seves funcions. I, en concret, si els accessos denunciats constitueixen un tractament indegut de dades personals.

L'article 16.1 de la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana (LOPSC), preveu els supòsits que habiliten els agents de les forces i cossos de seguretat per identificar persones, en els termes següents:

"1. En el compliment de les seves funcions d'indagació i prevenció delictiva, així com per sancionar les infraccions penals i administratives, els agents de les forces i cossos de seguretat poden requerir la identificació de les persones en els supòsits

següents:

- a) Quan hi hagi indicis que han pogut participar en la comissió d'una infracció.
- b) Quan, en atenció a les circumstàncies concurrents, es consideri raonablement necessari que acreditin la seva identitat per prevenir la comissió d'un delictes. En aquests supòsits, els agents poden dur a terme les comprovacions necessàries a la via pública o al lloc on s'hagi fet el requeriment, inclosa la identificació de persones amb la cara no visible totalment o parcialment per utilitzar qualsevol tipus de peça de roba o objecte que la cobreixi, cosa que n'impedeixi o en dificulti la identificació, quan sigui necessari als efectes indicats. En la pràctica de la identificació cal respectar estrictament els principis de proporcionalitat, igualtat de tracte i no-discriminació per raó de naixement, nacionalitat, origen racial o ètnic, sexe, religió o creences, edat, discapacitat, orientació o identitat sexual, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social (...)"

En efecte, l'LOPSC faculta les autoritats i els agents per practicar identificacions, i en conseqüència, per recollir dades personals, especialment quan hi ha indicis que s'ha comès una infracció; per tant, no s'exigeix que s'hagi comès, sinó que n'hi ha prou de disposar d'indis.

Al seu torn, l'article 46 de l'LOPSC, relatiu a l'accés a les dades d'altres administracions públiques, disposa el següent:

1. Las autoridades y órganos de las distintas administraciones públicas competentes para imponer sanciones de acuerdo con esta Ley podrán acceder a los datos relativos a los sujetos infractores que estén directamente **relacionados con la investigación de los hechos constitutivos de infracción, sin necesidad de consentimiento previo del titular de los datos**, con las garantías de seguridad, integridad y disponibilidad, de conformidad con lo establecido en la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre. (...)

Un cop establert l'anterior, escau fer notar que l'Ajuntament de Barcelona ha argumentat abastament que els agents de la policia local que es van presentar al lloc dels fets els dies 03/11/2021 i 02/04/2022 i van efectuar una consulta a bases de dades d'altres administracions públiques, que van replicar a la base de dades del registre de vehicles de la DGT. Aquesta actuació la van dur a terme en l'exercici de les seves funcions d'investigació d'infraccions. En concret, per verificar la identitat d'una persona que era als llocs dels fets i que podia tenir relació amb la infracció.

En aquest escenari, escau concloure que els accessos denunciats, duts a terme en el marc de dues identificacions policials, es van efectuar per complir una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament (art. 6.1.e RGPD), en connexió amb l'habilitació de l'LOPSC.

3. L'article 10.2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, preveu que "(...) no es formularà plec de càrrecs i s'ordenarà el sobreseïment de l'expedient i l'arxiu de les actuacions quan de les diligències i de les proves practicades, en resulti acreditada la inexistència d'infracció o responsabilitat. Aquesta resolució es notificarà als interessats". I l'article 20.1 del mateix decret determina que escau el sobreseïment: "a) Quan els fets no són constitutius d'infracció administrativa."

De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret 2n, i atès que durant les actuacions dutes a terme en el marc de la informació prèvia no s'ha acreditat cap fet que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació sobre protecció de dades, escau acordar-ne l'arxivament.

Resolució

Per tant, resolc:

1. Arxivar les actuacions d'informació prèvia número IP 465/2022, relatives a l'Ajuntament de Barcelona, ja que no s'ha constatat que s'hagi produït cap acte que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació sobre protecció de dades.
2. Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament de Barcelona i a la persona denunciant.
3. Ordenar que la resolució es publiqui al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu les persones interessades poden interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les persones interessades poden interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora